

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Załącznik nr 5
do Instrukcji określającej warunki zgłaszania propozycji operacji do planu
operacyjnego na rok 2027, w ramach Planu działania Krajowej Sieci Obszarów
Wiejskich KSOW+

Angażowanie partnerów KSOW+ w realizację operacji

Jednostka Centralna Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich+

Warszawa, 5 sierpnia 2026 r.

Spis treści

I. Wprowadzenie.....	3

1. Cel i zakres dokumentu	3
2. Definicje.....	3
II. Zasady angażowania partnerów KSOW+	4
II. Planowanie udziału partnerów w realizacji operacji.....	4
1. Zasady planowania udziału partnerów	4
2. Dobór partnerów	4
3. Baza partnerów KSOW+	5
4. Inicjowanie współpracy z partnerami.....	5
III. Formy zaangażowania partnerów w realizację operacji	5
IV. Dokumentowanie udziału partnerów w realizacji operacji	6
V. Postanowienia końcowe	7

I. Wprowadzenie

1. Cel i zakres dokumentu

Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich+ opiera swoje funkcjonowanie na współpracy jednostek wsparcia sieci z partnerami reprezentującymi różnorodne środowiska działające na rzecz rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich. Potencjał partnerów, obejmujący wiedzę ekspercką, doświadczenie praktyczne, znajomość potrzeb poszczególnych środowisk oraz zdolność do inicjowania współpracy, stanowi

istotny element realizacji celów KSOW+ określonych w Planie działania KSOW+ oraz wspiera wdrażanie Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027.

Niniejszy dokument określa rekomendowane zasady angażowania partnerów KSOW+ przez jednostki wsparcia sieci na etapie planowania, przygotowania, realizacji oraz upowszechniania rezultatów operacji realizowanych w ramach planów operacyjnych KSOW+.

Celem dokumentu jest z jednej strony ujednolicenie podejścia do angażowania partnerów w działania sieci, a z drugiej zwiększenie jakości i efektywności współpracy z partnerami poprzez pełniejsze wykorzystanie ich potencjału merytorycznego, eksperckiego i organizacyjnego w realizacji operacji oraz ujednolicenie zasad planowania, angażowania i opisywania udziału partnerów w operacjach realizowanych przez jednostki wsparcia sieci.

Dokument ma charakter rekomendacyjny i stanowi uzupełnienie Instrukcji określającej warunki zgłaszania propozycji operacji do planu operacyjnego na rok 2027, w ramach Planu działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich KSOW+.

2. Definicje

Angażowanie partnerów – planowe i celowe włączanie partnerów KSOW+ przez jednostki wsparcia sieci w przygotowanie, realizację, upowszechnianie rezultatów oraz ocenę operacji, z wykorzystaniem ich wiedzy, doświadczenia i potencjału.

Baza Partnerów KSOW+ – elektroniczna baza partnerów prowadzona przez Jednostkę Centralną KSOW+.

Jednostki wsparcia sieci (JWS) – podmioty odpowiedzialne za realizację zadań KSOW+, tj.:

- Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi jako Instytucja Zarządzająca Planem Strategicznym dla WPR 2023–2027,
- Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie jako Jednostka Centralna KSOW+,
- samorządy województw oraz wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego jako jednostki regionalne,
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa jako jednostka realizująca zadania informacyjno-promocyjne w ramach działania 8 - bez udziału partnerów KSOW+.

Merytoryczne zaangażowanie partnera – aktywny udział partnera polegający na realizacji działań i zadań mających wpływ na osiągnięcie celów i rezultatów operacji, w szczególności poprzez przekazywanie wiedzy, doświadczeń, prezentowanie dobrych praktyk, współtworzenie rozwiązań lub udział ekspercki.

Potencjał partnera – zasoby wiedzy, doświadczenia, kompetencji, kontaktów, infrastruktury lub dobrych praktyk, które partner może udostępnić dla osiągnięcia celów i rezultatów operacji.

II. Zasady angażowania partnerów KSOW+

Jednostki wsparcia sieci, planując operacje, powinny dążyć do angażowania partnerów KSOW+ w możliwie jak największej liczbie operacji, w sposób zapewniający osiągnięcie celów i rezultatów operacji oraz efektywne wykorzystanie potencjału partnerów.

Współpraca z partnerami powinna opierać się na następujących zasadach:

- adekwatności – partner powinien być angażowany w zakresie odpowiadającym jego kompetencjom, doświadczeniu i posiadanym zasobom;
- wartości dodanej – udział partnera powinien wносить merytoryczny wkład w realizację operacji;
- aktywnego udziału – partner powinien uczestniczyć w realizacji konkretnych i wcześniej ustalonych działań i zadań, a nie wyłącznie figurować jako uczestnik operacji;
- partnerstwa – współpraca powinna opierać się na wymianie wiedzy, doświadczeń i dobrych praktyk;
- otwartości – jednostki wsparcia sieci powinny tworzyć warunki umożliwiające nawiązywanie współpracy z różnymi środowiskami,
- formalizacji – udział partnera powinien być sformalizowany w formie pisemnej umowy o współpracy celowej przy przygotowaniu, realizacji, ewaluacji i upowszechnianiu operacji

II. Planowanie udziału partnerów w realizacji operacji

1. Zasady planowania udziału partnerów

Jednostki wsparcia sieci powinny uwzględniać możliwość zaangażowania partnerów KSOW+ już na etapie opracowywania koncepcji operacji oraz przygotowywania rocznych planów operacyjnych.

Zgodnie z Instrukcją określającą warunki zgłaszania propozycji operacji do Planu Operacyjnego KSOW+ na rok 2027, operacje realizowane przez jednostki wsparcia sieci z merytorycznym udziałem partnerów KSOW+ muszą stanowić co najmniej 50% kwoty kosztów kwalifikowalnych wszystkich operacji danej jednostki ujętych w rocznym planie operacyjnym dla działań 1-7 Planu działania KSOW+.

Zakres udziału partnera powinien wynikać z celu operacji, jej tematyki, planowanych form realizacji oraz grup docelowych, do których operacja jest skierowana.

Zaangażowanie partnera powinno mieć charakter merytoryczny i przyczyniać się do osiągnięcia celu i rezultatów operacji poprzez wykorzystanie jego wiedzy, doświadczenia, potencjału partnera lub znajomości potrzeb określonych środowisk.

Partner nie może być angażowany wyłącznie w celu formalnego wypełnienia zobowiązania o współpracy, lecz realizować konkretne działania merytoryczne wspierające przygotowanie, realizację lub upowszechnianie rezultatów operacji.

2. Dobór partnerów

Dobór partnerów powinien być poprzedzony analizą potrzeb wynikających z planowanej operacji oraz potencjału partnerów wpisanych do Bazy Partnerów KSOW+.

Przy wyborze partnera należy uwzględnić w szczególności:

- zgodność profilu działalności partnera z tematyką operacji;
- wiedzę i doświadczenie partnera w obszarze, którego dotyczy operacja;
- możliwość rekrutacji i dotarcia do planowanych grup docelowych;
- doświadczenie partnera w realizacji analogicznych działań i zadań odpowiadających zakresowi operacji;
- potencjał partnera do upowszechniania rezultatów operacji;
- gotowość partnera do aktywnego udziału w realizacji operacji.

3. Baza partnerów KSOW+

Baza Partnerów KSOW+ stanowi podstawowe narzędzie identyfikacji partnerów posiadających kompetencje i doświadczenie odpowiadające celom oraz zakresowi planowanej operacji. Jednostki wsparcia sieci, planując realizację operacji, powinny w pierwszej kolejności korzystać z informacji zgromadzonych w Bazie partnerów KSOW+.

Partnerem uczestniczącym w realizacji operacji może być wyłącznie podmiot ujęty w Bazie partnerów KSOW+, prowadzonej przez Jednostkę Centralną KSOW+.

W przypadku planowania współpracy z podmiotem, który nie jest ujęty w Bazie partnerów KSOW+, jednostka wsparcia sieci powinna poinformować podmiot o możliwości przystąpienia do KSOW+ poprzez złożenie formularza zgłoszeniowego dostępnego na portalu KSOW+. Zaangażowanie takiego podmiotu w realizację operacji może nastąpić po uzyskaniu statusu partnera KSOW+.

Jednostki wsparcia sieci powinny również zachęcać podmioty współpracujące przy realizacji operacji do weryfikacji jako partnerów sieci oraz wpisania do Bazy partnerów KSOW+, przyczyniając się do rozwoju sieci oraz poszerzania grona partnerów aktywnie uczestniczących w realizacji celów KSOW+.

4. Inicjowanie współpracy z partnerami

Jednostki wsparcia sieci powinny aktywnie współpracować z partnerami w zakresie identyfikowania potrzeb oraz pozyskiwania propozycji operacji i inicjatyw, które mogą zostać uwzględnione w planowaniu działań KSOW+. W szczególności rekomenduje się prowadzenie bieżącego dialogu z partnerami w swoim obszarze i zakresie działania oraz zachęcanie ich do zgłaszania pomysłów za pośrednictwem formularza dostępnego na portalu KSOW+.

Jednostki wsparcia sieci powinny również samodzielnie identyfikować i pozyskiwać propozycje operacji oraz inicjatyw zgłaszanych przez partnerów, wykorzystując kontakty i współpracę prowadzoną na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym. Pozyskane propozycje mogą stanowić podstawę do planowania własnych operacji lub być przekazywane Jednostce Centralnej KSOW+ w celu ich dalszego wykorzystania w ramach sieci.

III. Formy zaangażowania partnerów w realizację operacji

Partnerzy KSOW+ mogą być angażowani na różnych etapach realizacji operacji, zgodnie z posiadanym potencjałem, w tym przede wszystkim doświadczeniem, kompetencjami, zasobami oraz zakresem prowadzonej działalności. Zakres udziału partnerów powinien odpowiadać celowi operacji oraz wносить wartość merytoryczną do jej realizacji.

Udział partnera w realizacji operacji powinien obejmować **co najmniej jedną formę zaangażowania o charakterze merytorycznym**, bezpośrednio związaną z celem, rezultatami i zakresem operacji.

Działania o charakterze organizacyjnym, promocyjnym, logistycznym lub infrastrukturalnym mogą stanowić **uzupełnienie udziału partnera**, jednak nie mogą być jedyną formą jego zaangażowania w realizację operacji.

Partnerzy KSOW+ mogą uczestniczyć w realizacji operacji w szczególności poprzez:

1. Zaangażowanie merytoryczne (warunek konieczny):

- identyfikowanie potrzeb i problemów będących podstawą przygotowania operacji;
- współtworzenie koncepcji operacji lub programu/agendy wydarzenia, wyjazdu studyjnego i innych form realizacji operacji;
- opiniowanie zakresu merytorycznego operacji;
- prowadzenie wykładów, warsztatów, szkoleń lub prezentacji;
- udział w panelach dyskusyjnych, konsultacjach eksperckich i debatach;
- prezentowanie dobrych praktyk, innowacyjnych rozwiązań oraz doświadczeń z ich wdrażania w czasie realizacji operacji;
- opracowywanie materiałów eksperckich, rekomendacji lub innych opracowań merytorycznych;
- udział w ocenie rezultatów operacji oraz formułowaniu wniosków i rekomendacji;
- upowszechnianie rezultatów operacji w swoim środowisku lokalnym.

2. Dodatkowe formy zaangażowania

Partner może również wspierać realizację operacji dodatkowo poprzez:

- udostępnienie obiektów, gospodarstw, w tym gospodarstw demonstracyjnych i opiekuńczych lub innej infrastruktury;
- wsparcie organizacyjne lub logistyczne;
- promocję operacji i jej rezultatów;
- udostępnianie materiałów informacyjnych;
- wykorzystanie własnych kanałów komunikacji do upowszechniania rezultatów;
- zgłaszanie propozycji kolejnych inicjatyw i działań.

IV. Dokumentowanie udziału partnerów w realizacji operacji

Zaangażowanie partnera powinno zostać określone już na etapie planowania operacji oraz opisane w aplikacji KSOW+ w sposób umożliwiający ocenę jego rzeczywistego wkładu w realizację operacji.

Opis udziału partnera powinien wskazywać w szczególności:

- zakres powierzonych partnerowi działań;
- charakter wkładu merytorycznego partnera;
- przewidywane efekty wynikające z jego udziału;
- ewentualne dodatkowe działania organizacyjne, promocyjne, logistyczne lub infrastrukturalne realizowane przez partnera.

Opis udziału partnera powinien być konkretny i odnosić się do rzeczywistych zadań wykonywanych w ramach operacji. Jednocześnie rekomenduje się podpisanie formalnego dokumentu określającego zakres współpracy, jej zadania oraz inne ważne elementy tej współpracy.

Nie należy ograniczać opisu udziału partnera wyłącznie do ogólnych sformułowań, takich jak „współpraca przy realizacji operacji”, „objęcie patronatem”, „udział organizacyjny” lub „promocja wydarzenia”, jeżeli nie towarzyszy im określenie wkładu merytorycznego partnera.

Przykłady prawidłowego opisu udziału partnera w operacji

Niewystarczający opis	Poprawny opis
Partner wydarzenia	Partner przeprowadzi warsztat dotyczący krótkich łańcuchów dostaw oraz

Niewystarczający opis	Poprawny opis
	zaprezentuje przykłady wdrożeń w gospodarstwach rolnych.
Promocja wydarzenia	Partner opracuje i przedstawi studium przypadku dotyczące wdrożenia innowacji oraz będzie upowszechniał rezultaty operacji wśród swoich członków.
Wsparcie organizacyjne	Partner zapewni gospodarstwo demonstracyjne, w którym przeprowadzona zostanie część praktyczna szkolenia, oraz zaprezentuje stosowane rozwiązania.

V. Postanowienia końcowe

Niniejszy dokument stanowi wsparcie dla jednostek wsparcia sieci w zakresie planowania oraz realizacji operacji z udziałem partnerów KSOW+.

W sprawach nieuregulowanych w niniejszym dokumencie zastosowanie mają postanowienia Planu działania KSOW+, Instrukcji zgłaszania operacji do planów operacyjnych KSOW+ oraz pozostałych dokumentów regulujących funkcjonowanie KSOW+.